
Általános forgalmi adó

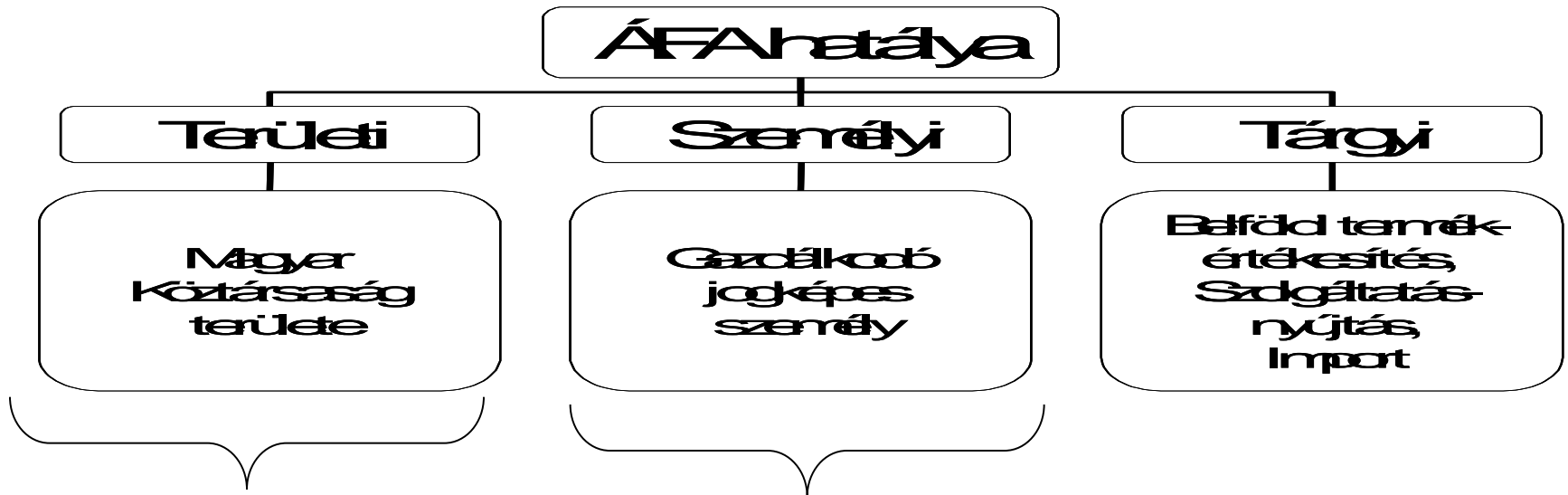
Jellemzői:

- átfogja a nemzetgazdaság egészét
- világosabbá váltak az elvonási formák
- csak a fogyasztást terheli
- árarányok változnak
- exportot ösztönzi
- nehezen beilleszthető ide a támogatás, kivétel
- megakadályozza a kettős adóztatást
- nehezebb az adóeltitkolás

Hátrányai:

- Egyszeri árszínvonal-emelkedés
  - Nincs differenciálás
  - Igen bürokráciaigényes
  - Likviditásigény növekszik
-

Az ÁFA általános, közvetett adó

- Vámszabad terület
- Tranzit terület

- Természetes személy
- Jogi személy
- Tulajdonostársak közössége
- Külföldi vállalkozás fióktelepe

Gazdasági tevékenység – bevétele elérése érdekében rendszeresen végzett tevékenység (nem alkalmazott)

Tárgyi hatály

- **Termékértékesítés** – birtokba vehető dolog ellenérték fejében történő átengedése, amely tulajdonosként való rendelkezésre jogosítja vagy bármely más a birtokba vehető dolog szerzése szempontjából ilyen joghatást eredményező ügylet, kivéve:
    - Természetbeni adomány
    - Kis értékű ajándék, áruminta
    - Sajtótermék köteles példánya
    - Törvényen alapuló átadás
    - Egyéni vállalkozó halála után öröklés
    - Egyenes jogutódlással történő megszűnés
  - **Szolgáltatásnyújtás** – minden ellenérték fejében végzett tevékenység, ami nem termék-értékesítés
-

Termékértékesítés

- Mindazon ügylet, – a birtokba vehető dolog átengedésén túl – amely a szerzőt birtokba vehető dolog tulajdonosává vagy birtokosává teszi.
  - 2011. január 1-től az átadáskori állapotra érvényes beszerzési árat, ennek hiányában az előállítási költséget kell adóalapnak tekinteni.
-

Személyi hatály

- Teljesítésre kötelezett adóalany
  - Szolgáltatást saját nevében megrendelő
  - Tevékenységet végzi
  - Számlán adót tüntet fel
  - Importáló
  - Vevő kezesként, amennyiben vételárat nem fizette meg
-

Szolgáltatások személyi hatálya

- Belföldi szolgáltatásnyújtó esetén: a szolgáltatás nyújtója
  - Külföldi szolgáltatásnyújtó esetén: a szolgáltatás igénybe vevője
-

Eljárási szabályok

- Számlázás, bizonylatolás

Számlaadási kötelezettség

- ❑ Számla
- ❑ Egyszerűsített számla
- ❑ Számlát helyettesítő okmány
- ❑ Nyugta
- ❑ Nem kell (szerencsejáték, újság, folyóirat, automata berendezés útján értékesít)
- ❑ A számlán a vevő adószámát fel kell tüntetni, ha az országában adófizetésre kötelezett. Harmadik államban letelepedett személyek bármelyik állami adóhatósági szervtől kérhetik az áfa-visszatérítést.

Eljárási szabályok

- Számlázni *ésszerű* időben kell:
    - Készpénzes fizetés esetén a fizetés időpontjában
    - Nem készpénzes ügyleteknél továbbra is a teljesítés időpontját követő 15 napon belül
    - Az adóáthárítás nélküli ügyleteknél megengedett a 15 napon túli számlázás is ha az adott körülmények azt megengedik
-

Eljárási szabályok

- Nyilvántartási kötelezettség
    - Adófizetési kötelezettség
    - Előzetesen felszámított adó (levonható, nem levonható)
  - Adó megállapítása
    - Adóalany tárgyhóra, negyedévre, illetve évre
    - Termékimportnál VPOP
  - Adó megfizetése
    - Beszámítás alapján fizet, vagy visszaigényel tárgydőszak után 20-ig
-

Teljesítés helye

■ Termékértékesítés

- Ahol a termék a feladás, vagy fuvarozás megkezdésének időpontjában van
  - Fel- vagy összeszerelés helye
  - Ahol az adófizetési kötelezettség keletkezésekor található
-

Teljesítés helye

■ Szolgáltatásnyújtás

- Adóalany részére nyújtott szolgáltatás esetén az a hely, ahol a szolgáltatás igénybevevője gazdasági céllal letelepedett, ennek hiányában lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye
- Nem adóalany részére nyújtott szolgáltatás esetén ugyanaz, mint az adóalannál, azzal a különbséggel, hogy ebben az esetben a szolgáltatás nyújtójáról beszélünk.
- Ingatlan fekvése
- Ahol a szolgáltatás ténylegesen történik, ha
  - Kulturális, művészeti, tudományos, oktatási, szórakoztatás, sport – ahol az igénybe vevő ténylegesen letelepedett (telephely vagy lakhely)
  - Személyszállításhoz és fuvarozáshoz járulékosan kapcsolódó szolgáltatások
  - Termékhez kapcsolt szakértői tevékenység
  - Termék javítása, karbantartása
  - Ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás
  - Éttermi és egyéb vendéglátó-ipari szolgáltatások (kivéve közlekedési eszközön)
  - Események belépőinek értékesítése, ahol a rendezvényt tartják
- Megrendelő székhelye
  - Bérbeadás -> közlekedési eszközök rövid távú bérbeadása esetén ott kell megfizetni az áfát, ahol a szolgáltatás ténylegesen megtörténik
  - Szerzői alkotás
  - Szakértői tevékenység
  - Pénzügyi szolgáltatás
  - Távközlés

Szolgáltatások teljesítési helye- kivételek

- A korábbi kivételek megmaradnak, de már csak nem adóalanyokra vonatkoznak
  - Kivételek:
    - ügynöki közvetítés
    - termékfuvarozás
    - közösségen belüli termékfuvarozás
    - személyszállításhoz, termékfuvarozáshoz
    - járuélékosan kapcsolódó szolgáltatások
    - szakértői értékelés (kiv. ingatlan)
-

Szolgáltatások teljesítési helye II.

- A korábbi kivételek közé tartozik a bér munka is, ahol a következő változások lépnek érvénybe:
  - Nem adóalanyok esetében az áfát a szolgáltatás tényleges teljesítésének helyén kell megfizetni, míg adóalanyok esetében az igénybe vevő gazdasági célú letelepedésének helyén
  - A teljesítés helyének megállapításakor nem lesz jelentősége annak, hogy a terméket elfuvarozták-e belföldről, vagy sem
  - Megszűnik a nyilvántartásba vétel szerinti adózás
-

Szolgáltatások összesítő nyilatkozata

- Közösségi adószám igénylése kötelező közösségen belüli szolgáltatásnyújtás esetén, a nyújtott és igénybe vett szolgáltatások esetében is
-

Adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontja

- Teljesítés időpontja
    - Kivéve:
      - Előlegnél az átadás időpontja
      - Kivonja a gazdasági társaságból – tényleges megvalósítás
      - Saját beruházás – aktiválás
      - Egyszerűsített számla – kibocsátás
      - Minősítésnél – minősítés átvétele
      - Lízing – birtokbavétel napja
      - Import – vámkezelés időpontja
      - Támogatás – jóváírás napján
  - Adó halasztása – egyszeres könyvvitel esetén max. 30 nap
-

Áfa fizetési kötelezettség

- A termékértékesítőre és szolgáltatást nyújtóra vonatkozik de, 2009 február 1.-ei hatállyal nem kell adót fizetnie ha:
    - kibocsátotta a számlát de a teljesítés nem történt meg
    - más teljesített
  - És ezzel egyidejűleg a számlát érvénytelenítette
  - Illetőleg erről értesíti a vevőt
-

Teljesítésért járó ellenérték

Ellenérték része

- Közvetett adók (kivéve ÁFA), egyéb kötelezettségek, árat befolyásoló támogatások
- Járulékos költségek (ügynöki, bizományosi, közlekedési, biztosítási)
- Illetékek

Nem része az ellenértéknek

- Árleszállítás, engedményre elengedett
- Más nevében és javára beszédett összeg
- Kártérítés
- ~~Kötbér, késedelmi kamat~~

Teljesítésért járó ellenérték

Adóalap-csökkentő

- Árcsökkentésként visszatérített összeg
  - Visszavett göngyöleg betétdíja
  - Teljesítés megghiúsulása miatt visszatérített összeg
  - Lízingnél a felszámított kamat
-

Az adó alapja

- Teljesítésért járó (ÁFÁ-t nem tartalmazó) pénzben kifejezett ellenérték
  - Az ellenérték nettó forgalmi értéke – csere
  - Beszerzési ár vagy előállítás költsége – ingyenes átadás, adólevonásra nem jogosító tevékenységre való felhasználás, saját beruházás
  - Vámérték + vám, vámkezelési díj, illetékek, egyéb adók + első belföldi rendeltetési helyig felmerülő költségek - import
-

Adóalap – forgalmi érték

- Ha nem független felek között történik
  - Ellenérték aránytalanul alacsony és a résztvevők
    - Az adóalany jelenlegi, volt tulajdonosa, tagja
    - Szoros gazdasági kapcsolatban álló fél
    - Munkaviszonyban, szövetkezeti tagsági viszonyban lévő
    - Vezető tisztségviselő, felügyelő bizottsági tag, könyvvizsgáló
    - Adóalany vagy fentiek közeli hozzátartozója
-

Bizományosi értékesítés

Szempon	Vételi megbízás	Eladási megbízás
Adófizetési kötelezettség keletkezése	Bizományos megszerzi a jogot, hogy saját nevében rendelkezzen	Bizományos saját nevében teljesít
Adóalap	Része a bizományosi díj	Nem része a bizományosi díj

Szolgáltatásnyújtás saját nevében, de más javára történik – közreműködői díj

- Adóalap csökkentő – ellenérték az importált termék adóalapjába épülő részével

- Nem része az adóalapnak – közreműködő veszi igénybe a szolgáltatást

- Része az adóalapnak – közreműködő a szolgáltatásnyújtó

Adó mértéke

Általános: 27% (21,26%) kulcs; Kedvezményes: 18% (15,25%) kulcs

Kedvezményes: 5% (4,76 %) kulcs

1. Emberi fogyasztásra kerülő gyógyszer
2. Gyógynövény
3. Diagnosztikai reagensek
4. Orvosi radioaktív izotópok
5. Steril műtéti izoláló termékek
6. Anyatej-helyettesítő, tápszer
7. Egészségügyi oxigén
8. Vakoknak: Braille tábla/-írógép/-óra, pontozó, fehér bot...
9. Információ átalakító hallássérülteknek
10. Könyv
11. Kotta
12. Napilap és egyéb újság, folyóirat

Adómentesség

- Alanyi
    - Előző évi bevétel < 5 millió Ft
    - Családi gazdálkodó < 6 millió Ft.
  - Vámmentes termékimport, de sok kivétel
  - „Tárgyi” adómentes
    - Oktatás
    - Egészségügy
    - Postai szolgáltatás
    - Gyermekvédelem
    - Politikai tevékenység
    - Adománygyűjtés
    - Közszolgálati rádió-, és televízió
    - Pénzügyi szolgáltatások
    - Ingatlan bérbeadása
-

Adómentesség

- 2008. május 1.-étől (étkeztetés kivételével):
  - Azon szolgálati ellátás, amelyet közszolgáltató teljesít (pl. öregek otthona)
  - Bölcsődei ellátás amit közszolgáltató teljesít
  - Óvodai, diákotthoni, kollégiumi ellátás amelyet köz- és felsőoktatás biztosít
- 2009. február 1.-ével lépnek hatályba:
  - Azon non-profit szervezetek amelyek tagjaiknak olyan szolgáltatást nyújtanak illetve ahhoz kapcsolódó terméket értékesítenek amelyek kapcsolatosak többek közt:
    - Sportolással,
    - Népművészettel,
    - Vallással kapcsolatosak

Adómentesség megszűnése

- 2009. január 1.-jétől az ingyenes étkeztetés után az intézményeknek áfát kell fizetnie
  - 2008. május 1.-jétől az étkeztetési szolgáltatásokat is újra terheli áfa
-

Önellenőrzés nélküli áfaalap korrekció

- Áfamentes ügyletek utólagos korrekciójánál nem kell önellenőrizni (pl. közösségi értékesítés esetén utólag adott árendedmény esetén)
- Vagyon értékű jogok átengedésekor önellenőrzés nélkül korrigálható ezentűl az áfaalap
- Meghiúsulás esetén ellenőrzés nélkül akkor is csökkenthető az adóalap, ha ez bármelyik félnek felróható hatás vagy a feleken kívülálló ok (pl. természeti katasztrófa)

Közösségi kiváltságok

2011. január 1-től Az EU és az EU intézményei mentesülnek az áfateher viselése alól akár termékimportról, akár belföldi beszerzésről, szolgáltatás-igénybevételről van szó.

Adólevonási jog

Az adólevonási jog akkor keletkezik, amikor az előzetesen felszámított adónak megfelelő fizetendő adót meg kell állapítani.

Levonható

- ❑ Más által áthárított
- ❑ Termékimport után kivetett
- ❑ Saját rezsiz beruházás után
- ❑ Szolgáltatást saját nevében megrendelőként megfizetett ÁFA (vevői bizomány)
- ❑ Lakóingatlan továbbértékesítés céljából
- ❑ Vételárba és bérleti díjba beszámított áfa (lakóingatlan és személygépjármű esetén)
- ❑ Kísérleti fejlesztéshez általánosan felhasznált motorbenzin

Nem vonható le

- ❑ Részben vagy egészben nem adóköteles tevékenységre használja
- ❑ Kivonja a gazdasági tevékenységből
- ❑ Üzemanyagként használja fel személygépkocsiban
- ❑ Személygépkocsi, 125 cm³ nagyobb motorkerékpár, jacht és egyéb vízi közlekedési eszköz, feltéve, ha az sport- vagy szórakozási cél elérésére alkalmas
- ❑ Élelmiszer, ital, éttermi szolgáltatás
- ❑ Szórakozási szolgáltatások
- ❑ Távolsági és helyi taxi
- ❑ Parkolási díj
- ❑ Lakóingatlan beszerzése
- ❑ Telefonszámla ÁFA-jának 30%-a

Adólevonási jog és visszaigénylés feltételei

Feltételek

- ❑ Könyvviteli nyilvántartás vezetése
- ❑ Számlával tudja igazolni

Visszaigénylés

- Ha az áfa-többség eléri vagy meghaladja
    - ❑ Havi bevallóknál az 1 M Ft-ot
    - ❑ Negyedéves bevallók esetében 250 e Ft
    - ❑ Éves bevallók esetében 50 e Ft
    - Tárgyidőszaki értékhatárig göngyölíthető a különbözet
-

Adólevonási jog keletkezése

- Teljesítés időpontja
  - Termékimport – adó megfizetésének napja
  - Szolgáltatást saját nevében megrendelő – rendelkezési jog után
  - Saját rezsiz beruházás – aktiválás időpontja
  - Folyamatos szolgáltatás (helyette részletfizetés, ill. határozott időtartamra szóló elszámolás)– részletfizetés időpontja
-

Előzetesen felszámított adó megosztása levonásra jogosító és nem jogosító tevékenység esetén

- Tételes elkülönítés
- Arányosítás
  - Göngyölítve folyamatosan
  - Előző év alapján és korrigálás az év végén
- Tárgyi eszközökre külön szabály
  - Beszerzést követő 4, illetve 9 (ingatlan) évben korrekció, ha 10%-nál nagyobb az eltérés
  - Beszerzéskor előző év alapján adó-visszaigénylés, év végén korrekció

Adó megállapítása, bevallása

- Havonta, ha éves fizetendő adó > 1 millió forint – tárgyhót követő 20.-ig befizeti, bevallja
  - Évente – előző évben vagy időarányosan az összesített adó nem éri el +/- 250 e Ft-ot – február 15-ig befizeti, bevallja
  - Egyébként negyedévente – tárgynegyedévet követő 20-ig befizeti, bevallja
  - Gyakorított áfa – nettó visszaigénylők esetében 5-e és 20-a a bevallás, befizetés határideje
-

Csoportos adóalanyiság

- Bármilyen tevékenységű kör választhatja (eddig csak pénzügyi szervezetek)→együtt számítanak egyetlen áfa-alanynak, a csoporttagok egymás közötti ügyletei után nem keletkezik áfa-fizetési kötelezettség
  - Állami adóhatóság engedélyével (korábban elég volt bejelenteni)
  - Csoportazonosító szám alatt végzi tevékenységét
-

Ingyanértékesítés

- Sorozatos ingatlanértékesítés → Ha magánszemély két éven belül legalább 4 ingatlant vagy építési telket értékesít, áfa alannyá válik, azaz a negyedik ingatlant már áfásan kell számláznia.
-

Ingyanértékesítés és személygépkocsi áfája

- 2008. január 1.-jétől vonható le a:
    - Lakóingatlan terhelő előzetesen felszámított áfa levonható ha,
      - Ha az adóalany adókötelessé teszi az értékesítést,
      - Igazoltan továbbértékesítés céllal vásárolják,
    - A lakóingatlanhoz és személygépkocsihoz kapcsolódó termékek és szolgáltatások áfája levonható, akkor is, ha ezt beépíti a bérbeadásba vagy az értékesítésbe
-

Fordított adózás

Az adót a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője fizeti

Ingtalanhoz kapcsolódó:

- ❑ Ingatlan létrehozás, bővítés, átalakítás vagy egyéb változtatás
- ❑ Építés-szerelési

Adós és hitelező közötti értékesítésre

Felszámolási eljárás hatálya alatt álló adóalany egyes értékesítéseire – 100 E Ft feletti szolgáltatása

Ingtalanértékesítésre, amely adómentes ugyan, de az értékesítő adóalany adókötelezettséget választott rá

Munkaerő kölcsönzés vagy kirendelés

Szén-dioxid-kibocsátási kvóták értékesítése, illetve használt elemek és akkumulátorok értékesítése után

---

Külföldiek adó-visszatérítése I.

- Az adó-visszatérítés menete a kérelmező letelepedésétől függ
  - Benyújtás határideje: tárgyévet követő március 31.
  - Az elkészttség miatt visszautasított határozatokat kérelem nélkül vissza kell vonnia, és újra megvizsgálnia.
  - Kérelem benyújtása:
    - más tagállamban letelepedett kérelmező: a letelepedés szerinti állam illetékes hatóságához
    - harmadik országban letelepedett kérelmező: a beszerzés szerinti állam illetékes hatóságához
-

Külföldiek adó-visszatérítése II.

- Levonási tilalmak tekintetében a felszámítás országának szabályai, az arányosítás szabályai tekintetében a székhely, telephely országának szabályai az irányadók
  - Kommunikáció módja elektronikus úton (közösségi kérelmező esetén)
  - Kérelem és további információcsere nyelve: angol/magyar
  - Számlák elektronikus csatolása kötelező, ha az adóalap eléri az 1000 EUR-t (üzemanyag esetén a 250 EUR-t)
  - Elbírálásra nyitva álló határidő 4 hónap
  - Folyamat maximum 8 hónap (kétszeri megkeresés esetén)
-

Utazásszervezés

Az utazásszervezőnek külön dokumentumba kell foglalnia, hogy nem utasként vesz részt az utazáson.

Valótlan nyilatkozat esetén bírsággal sújtható.

Az utazásszervező által megállapított áfa nem vonható le abban az esetben, ha a Magyarországon le nem telepedett áfaalany nyújt szolgáltatást az utazásszervezőnek azért, hogy saját nevében utas ügyfelének továbbítsa.

(Utasnak továbbra is a végfogyasztó tekintendő.)

Vezetékes energia

A távhűtési vagy távfűtési hálózaton szállított energia adóztatása hasonló lesz a gázcsővezetékes gázéra illetve villamos energiára vonatkozó speciális szabályokhoz.

Az adót továbbra is ott kell megfizetni, ahol a termék beszerzője gazdasági céllal letelepedett.

EU-n belüli beszerzés esetén csak a fenti jogcímen kell áfát fizetni.

Hangos könyvek kedvezményes áfakulcsa

5%-os áfakulcs alá kerülnek az eddigi 25%-os helyett azok a könyvek és kották, amelyek nem papíron jelentek meg, hanem más fizikai adathordozón, és használatukhoz nincs szükség elektronikus szolgáltatás igénybevételéhez.

Ø a digitális könyvre ez a szabály nem vonatkozik

Együttműködő közösség

Tagjai:

- nem adóalanyok
  - vagy olyan adóalanyok,akik nem adóalanyi minőségben járnak el (pl. egyéni vállalkozó magánszemélyként)
  - Vagy adóalanyi minőségben járnak el, de az így igénybe vett szolgáltatás kizárólag az általuk folytatott olyan gazdasági tevékenységhez kapcsolódik, amelyben az előzetesen felszámított áfa még részben sem vonható le, illetve nem igényelhető vissza. Ezek általában közérdekű tevékenységet végeznek, akikre egyéb mentességek vonatkoznak.
-

Együttműködő közösség

Kétféle típusú alakulhat:

1. A közösség tagjai a közösség lététől függetlenül is adóalanyok, nekik névre szóló tulajdonosi viszonyban kell állniuk a közösséggel (pl. egyesülés)
  2. Nincs adóalanyiságuk a tagoknak, közös cél elérésére hozzák létre az **állami adóhatóság** engedélyével polgári jogi társaságként.
-

Együttműködő közösség

- Belföldön gazdasági céllal letelepedettnek kell tekinteni
  - Közösség és a tagok is elkülönült nyilvántartást vezetnek, egyetemlegesen felelnek az esetleges áfa kötelezettségért.
  - Csak akkor működhet, ha legalább két tagja van csoportos áfa alany tagja lehet a közösségnek, de a csoport maga egy tagként nem.
  - Az **állami adóhatóság** folyamatosan ellenőrizheti tevékenységüket
-

Együttműködő közösség

Áfamentesség további feltételei:

- A közösség által a tagoktól beszédett összeg nem lehet nagyobb a költségként igazolt összegnél
  - Az ellenérték göngyölített összege nem lehet több a vagyoni hozzájárulásnál, amit a tagok a közös cél elérésére fizettek
-

Termékimport

2011. január 1-től az importőrnek az áfamentes vámkezeléshez a közösségi adószámát is meg kell adnia.

Áfamentes adomány

2010. június 17-től a közcélú természetbeni adomány után nem kell áfát fizetni, ha olyan vagyont adományoz, amelyet eddig vállalkozása áfaköteles tevékenységéhez használt. Ha eleve adományozási céllal szerez be terméket, nem jár áfakedvezmény.

Akkor igényelhető, ha az adományozott közhasznú vagy kiemelkedően közhasznú szervezet vagy egyház.

Áfamentes adomány

Az adományozás:

- ◆ Nem járhat vagyoni előnnyel az adományozónak
    - ◆ Tulajdonosának
    - ◆ Vezető tisztségviselőinek
    - ◆ Könyvvizsgálójának
    - ◆ Sem közeli hozzátartozóinak
  - ◆ Az áfakedvezmény-jogosultságot az adományozó az adományozott által és nevére kiállított okirattal köteles igazolni.
-

Áfamentes adomány – külföldi adományozó

- ◆ Ha a külföldi adományozó az adomány felhasználását ahhoz köti, hogy az abból finanszírozott termékbeszerezések és szolgáltatás-igénybevételek árában foglalt áfa terhét a kedvezményezett nem viselheti, az áfát az APEH visszatéríti.
  - ◆ Ha nem 100%-os a külföldi forrás, az áfa visszatérítés csak a meghatározott hányadban érvényes.
  - ◆ Az adományozónak igazolnia kell, hogy az adományt jog szerint számolta el.
-

Áfamentes adomány – külföldi adományozó

További mentesítések:

- Csak akkor lehetséges, ha a kedvezményezett alapszabályában szerepel a tevékenység, amire kapja.
  - Ha a kedvezményezett az áfalevonási jog gyakorlásával egyébként is mentesülhet, már nem jár neki áfa-visszatérítés.
-